

Regionale workshop binnenhavens Limburg

Maandag 10 oktober 2011 in Venray

Verslag Regionale Workshop Binnenhavens Limburg

Aanleiding workshop

Op initiatief van het Havenbedrijf Rotterdam is in nauwe samenwerking met de provincie Limburg en gemeente Venray op 10 oktober 2011 de Regionale Workshop Binnenhavens Limburg georganiseerd in Venray. Aanleiding hiervoor is dat het havenbedrijf Rotterdam in de Ontwerp Havenvisie 2030 de ambities en visie op de toekomst geeft van de Rotterdamse haven en het achterlandnetwerk. Om de verwachte groei van het containervervoer via meer vervoer per binnenvaart en spoor te kunnen faciliteren en realiseren, is versterking van het achterlandnetwerk en verbetering van de efficiëntie van logistieke ketens nodig.

Limburg is de eerste regio waar de regionale workshop binnenhavens wordt gehouden omdat de regio een belangrijke rol speelt in de logistieke keten met Venlo/ Venray als logistiek hub. De provincie werkt intensief samen met de gemeenten in Limburg aan de versterking van het havennetwerk en aan de professionalisering van het havenbeheer en uitvoering van de gezamenlijke Uitvoeringsagenda.

Aan de workshop, die werd voorbereid en ondersteund door MTBS, namen vertegenwoordigers deel van de gemeenten Venray, Venlo, Weert, Sittard-Geleen, Maastricht en Roermond en daarnaast de NV Regio Venlo, ELC Limburg, Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg, Rijkswaterstaat Limburg, de provincie Limburg en het Havenbedrijf Rotterdam. Onder leiding van dagvoorzitter Nicole Schuring werd een ambitieus programma doorlopen.

Welkom

De workshop werd geopend door Hans Smits, die via een videoboodschap het belang benadrukte van een goede samenwerking tussen de haven van Rotterdam en het havennetwerk Limburg. De Havenvisie 2030, zoals die recent door het Havenbedrijf Rotterdam is gepresenteerd, benadrukt het belang van een effectief en efficiënt achterlandnetwerk, waarin Limburg en in het bijzonder Venlo, Wanssum en Born belangrijke schakels zijn. Hij sprak de wens uit dat de workshop zal resulteren in een gezamenlijke visie op het havennetwerk Limburg en een versterking van de samenwerking tussen de regio Limburg en het Havenbedrijf Rotterdam. Hij benadrukte het belang van daadkracht en van organiserend vermogen om gezamenlijk de uitdagingen aan te gaan.

Gedeputeerde Mark Verheijen daagde aansluitend de deelnemers aan de workshop uit om de kansen en opgaven voor Limburg in het container- en het bulksegment te identificeren en concrete vervolgcacties te benoemen voor provincie, gemeenten en marktpartijen.

De verschillende deelnemers spraken de verwachting uit geïnformeerd te worden over de plannen van het Havenbedrijf Rotterdam in het achterland en specifiek voor Limburg, met elkaar een samenhangende toekomstvisie voor het havennetwerk Limburg te ontwikkelen, daarbij focus te bepalen en keuzes te maken, doelen en belangen van verschillende betrokkenen af te stemmen en te komen tot een effectief en efficiënt stappenplan.

Havennetwerk Rotterdam en belang Limburg

Donald Baan van het Havenbedrijf Rotterdam lichtte vervolgens de Havenvisie 2030 toe en ging specifiek in op de doelstellingen en onderdelen van het achterlandprogramma. Om de groei van de haven van Rotterdam tot 2030 te kunnen opvangen, zoals die in alle scenario's voorspeld wordt, is een samenhangend achterlandnetwerk van groot belang. Het Havenbedrijf zoekt daartoe de samenwerking in de keten met private verladers en terminal operators en in het havennetwerk met gemeenten en provincies. Het Havenbedrijf Rotterdam onderkent de belangrijke rol die Limburg speelt in het Rotterdamse achterland, wat onderstreept wordt door onder andere zijn rol als 'land lord' in Wanssum. Donald benadrukte het belang om ook in Limburg de samenwerking tussen publieke en private spelers in de keten verder te stimuleren. Tevens riep hij gemeenten op om versnippering in het havennetwerk te voorkomen door het aanbod van infrastructuur in het netwerk onderling af te stemmen. Het Havenbedrijf Rotterdam biedt zichzelf aan als partner voor de regio.

Visie havennetwerk Limburg

Vervolgens ging Arwen Korteweg in op de visie van het Havenbedrijf Rotterdam voor het havennetwerk Limburg. Hij lichtte toe dat al sinds 1997 een visie binnen de provincie heeft postgevat die uitgaat van twee hublocaties, een logistieke hub bij Venlo/Venray en een industriële hub bij Born/Stein. In de afgelopen 15 jaar is het havennetwerk in Limburg gestaag gegroeid. Het Havenbedrijf Rotterdam bevestigt de kracht van het Limburgse havennetwerk met deze twee hublocaties als zwaartepunt, waarbij ruimte wordt geboden voor toekomstige groei en nieuwe kansen.

Workshop

Aan de hand van een concrete lijst van criteria hebben de deelnemers in twee groepen sterktes en zwaktes van het havennetwerk Limburg benoemd en de volgende verbeteracties gedefinieerd die een effectief havennetwerk moeten borgen:

1. Het ontwikkelen van een Havennetwerkvisie Limburg 2030.

De provincie treedt als trekker op om samen met gemeenten op korte termijn de 'Havennetwerkvisie Limburg 2030' te ontwikkelen. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn:

- a. Uitgaan van ketens en corridors

- b. Uitgaan van twee hublocaties: Venlo/Venray (Wanssum) in Noord Limburg, (logistieke hub) en Sittard-Geleen (Born)/ Stein in Zuid Limburg (industriële hub)
 - c. Bepalen van functionele segmentatie binnen het netwerk
- 2. Het gezamenlijk promoten en informeren van havennetwerk Limburg bij verladers.**
Om het vervoer per binnenvaart en spoor nog meer te stimuleren is het van belang om het netwerk van logistieke knooppunten en havens nog meer onder de aandacht te brengen van de verladers en logistiek dienstverleners in Limburg. ELC Limburg kan hier een trekkende rol vervullen, samen met de provincie Limburg en mogelijk Kamer van Koophandel. De partijen in Limburg zullen acties initiëren richting verladers voor en met betrokken gemeenten. Het Havenbedrijf Rotterdam zal zijn ervaringen met pilots voor verladers die overstappen van weg naar binnenvaart en spoor met Limburg delen.
- 3. Overheden laten aansluiten op de ketenbenadering Maascorridor**
De provincie Limburg zal als trekker optreden om samen met het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeenten Venlo, Venray en Sittard-Geleen te overleggen over de gewenste acties en deze in het Platform Havenbeheer terug te koppelen en met het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) te bespreken. Het Havenbedrijf Rotterdam heeft de ketenbenadering als belangrijk uitgangspunt benoemd in de Havenvisie 2030 (uitbreiding bestuurlijke achterlandtafel tussen havenbedrijf en regio Venlo-Venray).

Samenwerking havennetwerk

Na de lunch ging Frank Luisman van MTBS in op samenwerking binnen het havennetwerk Limburg. De centrale boodschap was dat de samenwerking binnen het Limburgse havennetwerk al op korte termijn verder versterkt moet worden om een antwoord te geven op de toenemende concurrentie van andere regio's, onder andere door de ontwikkelingen in Seine-Nord, Axe Seine, Wallonië, Genk, Luik, Duisburg en Neuss-Düsseldorf. De 'Uitvoeringsagenda Havenbeheer Limburg', zoals die 24 februari 2011 bestuurlijk is overeengekomen, voorziet in een geleidelijk groeipad voor de samenwerking tussen de binnenhavens in Limburg, welke rond 2020 resulteert in een regionaal havenbedrijf. De vraag is of dit groeipad snel genoeg verloopt. Wil Limburg de concurrentie voorblijven, dan zal zij de samenwerking binnen het Limburgse havennetwerk nu al moeten versterken. Aldus kan Limburg op korte termijn de commerciële slagkracht vergroten, lagere ketenkosten en meer overslag realiseren (opbrengstvergroting) en dubbele publieke investeringen in basis- en transportinfrastructuur voorkomen (kostenbesparing); tevens staan de Limburgse binnenhavens dan samen sterker en kunnen zij markt- en financieringsrisico's beter spreiden. Het advies aan de gemeenten is om het havenbeheer binnen de eigen organisatie en administratie nu al autonoom te gaan positioneren en besluiten over investeringsalternatieven op basis van bedrijfseconomische, zakelijke afweging binnen en tussen gemeenten te nemen (business case vergelijking).

Gezamenlijke opgaven samen met bestuurders

In groepsverband hebben de deelnemers vervolgens besproken om hoe de samenwerking binnen het Limburgse havennetwerk op korte termijn te versterken en welke gezamenlijke opgaven daarbij van belang zijn. De deelnemers concludeerden:

- de urgentie om op korte termijn de Havennetwerkvisie Limburg 2030 te ontwikkelen;
- de wens om versnelt te streven naar een gezamenlijk Limburgs Havenbedrijf en het advies aan betrokken Limburgse bestuurders om dit streven bestuurlijk te bekrachtigen.

Aansluitend werden de resultaten van de dag gepresenteerd aan wethouders Jan Loonen van Venray en Pieter Meekels van Sittard-Geleen, die daarover om een reactie werden gevraagd. Jan Loonen was te spreken over de winst die de Workshop heeft opgeleverd: draagvlak voor het versterken van de samenwerking binnen het havennetwerk en het doel om toe te werken naar een havenbedrijf: de 'stip aan de horizon'. Hij gaf aan dat het transitieproces, met de provincie als trekker, in nauwe samenwerking met gemeenten, private partijen en het Havenbedrijf Rotterdam, versneld kan worden en mogelijk op bestuurlijk draagvlak mag rekenen. Pieter Meekels sloot zich bij zijn collega aan en gaf aan dat bestuurlijke snelheid gewenst is. Hij stelde voor om de vorming van een havenbedrijf op korte termijn door middel van een bestuurlijke opdrachtbrief te bekrachtigen. Onder de verantwoordelijkheid van een bestuurlijke stuurgroep (reeds bestaande Portefeuillehoudersoverleg Uitvoeringsagenda) kan de precieze uitwerking worden bepaald, zoals de keuze voor een havenbedrijf of een havenschap en de publiek private positionering. Pieter Meekels pleitte ervoor om naast het Havenbedrijf Rotterdam, ook de Haven van Antwerpen bij dit proces te betrekken. Beide wethouders spraken de wens uit om het proces snel te starten, met de drie binnenhavengemeenten als 'kopgroep', waarbij andere gemeenten zich kunnen aansluiten. De provincie Limburg zal samen met de drie gemeenten de bestuurlijke opdrachtbrief formuleren en voorleggen aan het portefeuillehoudersoverleg van 14 november.

Afsluiting

Het jaarcongres van de Nederlandse Vereniging van Binnenhavens op 5 oktober 2012 in Venlo vindt plaats op de Floriade. Hans Smits zal namens het Havenbedrijf Rotterdam spreken over het netwerk van zeehavens en achterland knooppunten. Een mooie gelegenheid om de havennetwerkvisie Limburg te presenteren.

Het Havenbedrijf Rotterdam bedankt de deelnemers en wethouders voor de positieve inbreng en het draagvlak om concrete stappen te zetten naar een havennetwerkvisie Limburg en een havenbedrijf. De gemeente Venray wordt bedankt voor het gastheerschap en de provincie Limburg wordt bedankt voor de inzet bij de voorbereiding van de workshop en veel succes gewenst met de coördinatie van het vervolgproces.

Regionale workshop binnenhavens Limburg

Maandag 10 oktober 2011 in Venray

Deelnemerslijst Limburg

Joop Timmermans	Gemeente Maastricht
Thijs Vaessen	Gemeente Maastricht
Christine Janssen	Gemeente Roermond
Maurice Maessen	Gemeente Roermond
Leo Burdorf	Gemeente Sittard-Geleen
Nico ter Huurne	Gemeente Sittard-Geleen
Jan Mulders	Gemeente Venlo
Frans Geurts	Gemeente Venray
Peter de Vet	Gemeente Venray
Erik Weijzen	Gemeente Venray
Mathieu Dolders	Gemeente Weert
Maarten Mertens	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg
René Cimmermans	Provincie Limburg
Raymond Creemers	Provincie Limburg
Robinia Heerkens	Rijkswaterstaat Limburg
Pascal Swinkels	ELC Limburg
Joris Tenhagen	NV Regio Venlo

Bestuurders

Jan Loonen	Gemeente Venray
Pieter Meekels	Gemeente Sittard-Geleen
Mark Verheijen	Provincie Limburg

Organisatie en sprekers en moderator

Donald Baan	Havenbedrijf Rotterdam N.V.
Arwen Korteweg	Havenbedrijf Rotterdam N.V.
Karin Collombon	Provincie Limburg
Rina Engelen	Provincie Limburg
Frank Luisman	MTBS
Nicole Schuring	Bureau Nicole Schuring

Afgemeld:

Stephan Satijn (wethouder Venlo), Jos Hensgens (Venlo), Frank Mofers (Stein), Daan Vervoort (Venray), Martijn Stas (Gennep), Henk Verschoor (Maasgouw), Gerard Wijnands (Maastricht), Chrit Coenen (Echt-Susteren), Julis de Quartel (RWS Limburg) en Jules Lamour (RWS Limburg)